

WTOREK, 28 KWIETNIA / 2h

Temat: Słynne Polki -Emilia Plater

Dzisiejszą lekcję rozpoczniemy od wysłuchania recytacji wiersza Adama Mickiewicza pt. „Śmierć Pułkownika”

<https://www.youtube.com/watch?v=EMIOJ9Z4gII>

Po wysłuchaniu recytacji, przeczytaj streszczenie wiersza.

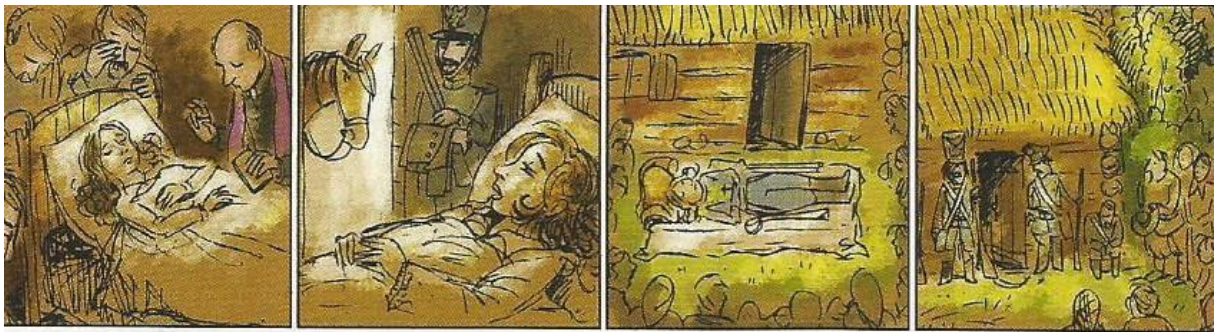
Bohaterką utworu jest **Emilia Plater**, postać historyczna, szlachcianka litewska.

W nocy z 29/30 listopada 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe. W grudniu wieść o tym dotarła na Litwę. Emilia Plater była jedną z **pierwszych inicjatorek powstania na Litwie**.

W marcu 1831 obcięła swoje włosy, **kazała sobie uszyć męski strój i wyruszyła, by walczyć**.

Sformowany przez nią oddział partyzancki liczył 280 strzelców, kilkuset chłopów kosynierów i 60 kawalerzystów. Wiersz **przedstawia ostatnie chwile życia bohaterki**.

Uporządkuj ilustracje zgodnie z przebiegiem zdarzeń. Jeżeli posiadasz drukarkę możesz wydrukować i wkleić do zeszytu.

Podmiot liryczny **maluje obraz podniosłych chwil**. Oto przed **chatką leśnika** zgromadziła się rota strzelców, zbiegł się także tłum wieśniaków, by pożegnać **kochanego Pułkownika**. Umierający kazał sobie **przyprować konia, by go po raz ostatni zobaczyć**. Koń, jak wiadomo, jest atrybutem rycerza. Pułkownik kazał także przynieść sobie mundur i broń. Podmiot liryczny nazywa bohatera starym żołnierzem, który chce, jak Czarniecki odchodzić w pełnym rynsztunku. Potem do izby **przybywa ksiądz z komunią**, a prosty lud modli się i płacze za progiem. O świcie dzwon kościelny oznajmił śmierć rycerza. Żołnierze rozproszyli się, a wieśniacy przyszedli popatrzeć na zmarłego. W **ręku trzymał krzyż, pod głową miał siodło, u boku broń**.

W ostatniej zwrotce, dowiadujemy się, że ów rycerz był kobietą w męskim przebraniu, wodzem powstańców – Emilią Plater.

CZWARTEK, 29 KWIETNIA

Dzisiejszą lekcję rozpoczniemy od określenia nastroju wiersza. Podam dwa określenia: **tajemniczy, podniosły (uroczysty)**. Dopasuj do nich poszczególne elementy treści, które napisałam kolorowym tuszem.

Notatka do zeszytu

Nastrój wiersza:

Tajemniczy:

Podniosły (uroczysty)

(fragmenty dotyczące kaplicy, Pana Boga, modlitwy, księdza)

(nazwiska - Czarniecki i Kościuszko)

las, śmierć ważnej postaci, ranny świt, elementy związane z wiarą, ujawnienie imienia i nazwiska bohaterki na końcu utworu, nazwiska wielkich bohaterów

Przyjrzyj się zdjęciom Emilii Plater.

Pierwsze z nich ukazuje piękną, drobną kobietę z kręconymi, nieco rozwianymi włosami. Widać ją do połowy, jest wyprostowana, dumna i delikatnie uśmiechnięta.

Drugie natomiast, przedstawia kobietę wojowniczą, która siedzi na koniu, trzyma w ręku wysoko podniesioną chorągiew. Wokół tłum uzbrojonych mężczyzn, który jest wzywany przez wodza do walki.

Notatka do zeszytu

Jakimi słowami możemy określić bohaterkę wiersza? Dopisz odpowiednie litery, zwróć uwagę na ilość kropek.

- PUŁKOWNIK
- WÓ..
- ŻO.....
- RY....
- LI..... nazwa mieszkanki Litwy
- BO.....

Bohaterka wiersza, mimo że jest kobietą, została ukazana przede wszystkim jako **wielki, wspaniały bohater, wódz i żołnierz.**

Spróbuj odpowiedzieć na następujące pytania.

Dlaczego poeta, piszący w momencie dziejowym, w którym powstanie listopadowe i jego klęska odcisnęło tak wielkie piętno na ludziach tej epoki, wykreował w ten właśnie sposób bohaterkę?

Dlaczego to waleczność, męstwo, a nie piękno, delikatność, kobiecość stały się tematem tego utworu?

Notatka do zeszytu

Wiersz „Śmierć Pułkownika należy do literatury patriotycznej, ukazuje kobietę - wielkiego wojownika. Mickiewicz złożył hołd uczestnikom powstania listopadowego, ale również w tym trudnym momencie dziejowym zagrzewał Polaków do walki, do wiary w to, że można przelamywać wszelkie bariery.

Pozdrawiam!